

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки і підприємництва
Кваліфікаційна робота на правах рукопису**

Козіревича Андрія В'ячеславовича

УДК 330.322:631.147

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ДП «РУЖИН-МОЛОКО», СМТ. РУЖИН ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 051 «ЕКОНОМІКА»**

**Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр», кваліфікаційна
робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело**

А.В. Козіревич

Керівник роботи:

Ходаківський В.М.

к.е.н., доцент кафедри

економіки і підприємництва

Житомир – 2019

АНОТАЦІЯ

Козіревич А.В. Інвестиційне забезпечення основних видів діяльності ДП «Ружин-молоко», смт. Ружин Житомирська область. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка». – Житомирський національний агроекологічний університет, Житомир, 2019.

Кваліфікаційна робота вивчає та узагальнює теоретико-методичні і науково-практичні аспекти інвестування та інвестиційного забезпечення виробничої діяльності переробних підприємств агропромислового комплексу, розв'язанню наукового завдання, що виявляється в підвищенні рівня інвестиційного забезпечення виробничої системи ДП «Ружин-молоко».

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, діяльність, види продукції, переробна сфера, забезпечення, факторний аналіз.

ANNOTATION

Kozirevich AV Investment support of the main activities of SE "Ruzhin-Milk", Smt. Ruzhyn Zhytomyr region. - Manuscript qualification work.

Qualification work for the master's degree in specialty 051 "Economics". - Zhytomyr National Agro-Ecological University, Zhytomyr, 2019.

Qualification work studies and summarizes the theoretical and methodological and scientific-practical aspects of investment and investment support of production activities of processing enterprises of the agro-industrial complex, solving the scientific problem, which is manifested in increasing the level of investment support of the production system of Ruzhyn-Moloko.

Keywords: investments, investment support, activity, types of products, processing sphere, security, factor analysis.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Розділ 1. Теоретико-методичні засади інвестиційного забезпечення підприємств.....	7
1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення.....	7
1.2. Теоретико-методичні засади інвестиційного забезпечення підприємств агропромислового комплексу.....	7
1.3. Проблеми підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємств агропромислового комплексу.....	9
Розділ 2. Сучасний стан інвестиційного забезпечення та господарської діяльності ДП «Ружин-молоко».....	11
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	11
2.2. Економічна діагностика зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства	12
2.3. Факторний аналіз залежності товарного асортименту підприємства від рівня чистої продукції.....	15
Розділ 3. Формування стратегічних альтернатив інвестиційного забезпечення ДП «Ружин-молоко».....	19
3.1. Прогнозування впливу ризиків економічного розвитку на інвестиційне забезпечення підприємства	19
3.2. Проектне обґрунтування інвестиційного забезпечення виробничої системи підприємства.....	21
3.3. Економіко-математична модель оптимізації галузевої структури виробничої системи підприємства.....	23
3.4. Оптимізація стратегічного вектору зростання обсягів виробництва продукції підприємства.....	25
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Інвестиційне забезпечення в значній мірі впливає на перспективи функціонування підприємства в майбутньому. Підвищена потреба агропромислового комплексу України в інвестиціях посилює необхідність їх ефективного використання. У сучасних умовах інвестиційне забезпечення є запорукою формування конкурентоспроможного виробництва продукції. Зростання ефективності інвестицій у агропромисловому комплексі спричиняє мультиплікативний ефект в економіці всієї держави.

Мета і завдання роботи. Метою кваліфікаційної роботи виступає дослідження та обґрунтування теоретико-методичних розробок щодо підвищення рівня інвестиційного забезпечення ДП «Ружин-молоко» Ружинського району Житомирської області. В перспективі вирішення поставленої мети було поставлено та досягнуто наступні завдання: розкрито економічну сутність та значення інвестиційного забезпечення підприємств; встановлено методи оцінки інвестування, систематизовано за їх за спільними та відмінними ознаками; охарактеризовано нормативно-правову базу, яка регулює інвестиційне забезпечення в діяльності підприємства; надано ґрунтовну організаційно-економічну характеристику ДП «Ружин-молоко»; досліджено сильні та слабкі сторони виробничої діяльності підприємства.

Предмет та об'єкт дослідження. Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес інвестиційного забезпечення основних видів діяльності та передумови його реалізації в ДП «Ружин-молоко» Ружинського району Житомирської області. Предмет кваліфікаційної роботи – сукупність теоретичних, методологічних та практичних аспектів і управлінських методів, спрямованих на підвищення рівня інвестиційного забезпечення в досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. Теоретичною і методологічною основою кваліфікаційної роботи є системний підхід до вивчення фундаментальних основ зростання рівня інвестиційного забезпечення виробничої системи підприємства. При використанні абстрактно-логічного методу, удосконалених прийомів аналогії

та співставлення, індукції й дедукції розкрито сутність поняття «інвестиційного забезпечення підприємства», а також сформульовано загальні висновки. Для оцінки сучасного стану та тенденцій розвитку виробничих систем підприємства застосовувався статистико-економічний метод (верифіковані прийоми графічного аналізу, факторний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз тощо). Монографічний метод застосовано для економічного обґрунтування необхідності підвищення рівня інвестиційного забезпечення виробництва.

Перелік публікацій автора за темою дослідження:

1. Козіревич А.В. Аналіз пріоритетів інвестиційного забезпечення сталого розвитку сільськогосподарських підприємств Житомирської області. *Становлення нової економіки в сучасних умовах: проблеми, особливості та напрями* : зб. матеріалів міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених. Київ : Аналітичний центр «Нова Економіка», 2019. С. 49-52;

2. В.М. Ходаківський, А.В. Козіревич, І.І. Лень Сучасні умови інвестиційного забезпечення сталого розвитку основних видів діяльності підприємств агропромислового комплексу Ружинського району Житомирської області. *Дніпровський державний аграрно-економічний університет. Агросвіт*. 2019. Вип. 22. С. 60-68.

Практичне значення отриманих результатів. Наведені автором результати дослідження є основою ефективного поліпшення процесів інвестиційного забезпечення основних виробничих напрямів ДП «Ружин-молоко» Ружинського району Житомирської області за рахунок використання запропонованого економіко-технологічного механізму підвищення рівня продуктивності виробничої системи підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота структурується за вступом, трьома розділами, висновками, списком літературних джерел і додатками. Кваліфікаційна робота містить 32 сторінки машинописного тексту. Матеріал роботи містить 6 таблиць, 9 рисунків та 5 додатків. Список використаних джерел містить 44 найменування і займає 4 сторінки.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Суб'єкт підприємницького середовища в процесі своєї діяльності піддається ризику та неконтрольованим впливам умов зовнішнього середовища. Останні особливо характерні для інвестиційної діяльності, яка забезпечує економічний розвиток переробних підприємств, впливає на умови їх технологічного оснащення, рівня прибутковості та можливостей протистояння впливам змінних економічних умов в сучасному глобалізаційному середовищі.

Дослідження вказують на те, що така продукція як спреди та суміші жирові за аналізований період 2016-2018 рр. має стабільну тенденцію до зростання об'ємів в сфері її реалізації (зростання рівня реалізації у 2018 р. на 59,9 % в порівнянні з 2016 р.). Спостерігається чітка тенденція зростання рівня товарності продуктів молоковмісних, продуктів харчових різноманітних, молока сухого незбираного, – незважаючи на значні зміни в формуванні реалізаційної ціни товарної продукції, особливо в період 2017-2018 рр.

Вагомий вплив на рівень «інвестиційної довіри» має модернізація оновлення основних засобів та її коефіцієнт, який зменшився на 0,01 від 2016 р., проте у 2017 р. він становив 0,03 так як надійшло основних фондів на 887 тис. грн, що в 3,55 рази менше ніж в 2018 р. Коефіцієнт приросту структури основних засобів показує рівень збільшення основних фондів котрий був однаковий у 2016 р. та 2018 р. Незважаючи ріст вартості товарної продукції в 2018 р. більш ніж в 2 рази (до рівня 514708 тис грн), рівень рентабельності підприємства зменшився на 1,96 %, а рівень збитку склав 3033, тис грн. що є вкрай негативною тенденцією. Натомість рівень товарної продукції в розрахунку на 1 працівника в 2018 р. збільшився в 2,2 рази, при цьому збільшився рівень середньорічної оплати праці працівника на 42,3 %. В даному еквіваленті, в перерахунку рівня отриманого прибутку (збитку) в розрахунку на 1 працівника отриманий результат є не суттєвим. Оскільки рівень прибутку виробничої системи підприємства є недосить високим за період 2016-2018 рр., а

в 2018 р. отримало збиток та враховуючи кон'юнктуру ринку молочної продукції, – перспективи розвитку є недосить оптимістичними. Провівши ретельний аналіз показників ефективності та специфіки виробничої системи ДП «Ружин-молоко», перед нами постало відображення деяких перспектив підвищення ефективності виробництва. З метою досягнення цілей інвестиційного проекту необхідно застосувати прогресивні системи модернізації основних видів виробництва, залучити інновації та вдосконалити існуючу систему інвестиційного управління виробництвом. Реалізуючи інвестиційний проект при залученні реальних коштів в розмірі 12700,0 тис грн., при стабільному зовнішньому економічному середовищі та раціональному використанні наданих інвестиційних ресурсів підприємство спроможне доотримати 1004,5 тис грн. додаткового прибутку на кожні 10 млн. грн. грошової виручки, що складає 34,2 % від загальної суми отриманого середньорічного прибутку.

На макро рівні реалізації інвестиційного проекту, рівень його ефективності буде залежати від наступних чинників: кон'юнктури світових ринків сільськогосподарської продукції, в т.ч. з врахуванням факторів сезонного впливу; диспаритету цін на сільськогосподарську сировину та вартості виробленої з неї продукції; відносин власності на засоби виробництва та політики в сфері реформування виробничих відносин; формування виробничих відносин в системі вартості робочої сили та рівнів її кваліфікації; формування умов фіскальної політики; державна підтримка розвитку товаровиробників тощо.

В перспективі підвищення рівня інвестиційного забезпечення об'єкта дослідження варто: поліпшувати якість виробленої продукції в напрямку розширення процесів екологізації; застосовувати процеси розширеної горизонтальної диверсифікації, особливо «вартісних» виробництв; встановлювати зв'язки та реалізувати напрями експортування виробленої продукції за можливими логістичними каналами збуту та модернізувати наявну господарську інфраструктуру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Robinson E. A. G. The Problem of Management and the Size of Firm : Econ. Journ. 1934. Vol. 44 (June). P. 242-257.
2. Sarkar S. Innovation, Market Archetypes and Outcome An Integrated Framework : Physica-Verlag. Heidelberg. 2007.
3. Азарова А. О., Бершов Д.М. Оцінка ефективності інвестиційних проектів. *Фінанси України*. 2004. № 9. С. 52-57.
4. Білоусько Я. К. Інвестиційне забезпечення техніко-технологічного переоснащення аграрного виробництва. *Економіка АПК*. 2007. № 6. С. 32-35.
5. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент : учебный курс. Эльга-Н. Ника-центр. 2001. 448 с.
6. Бубенко І. Про методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. *Економіка України*. 2002. № 8. С. 80-83.
7. Вініченко, І. І. Формування умов інвестування економічного розвитку підприємства. *Інвестиції : практика та досвід*. 2006. №18. С. 22-25.
8. Вовченко О. Л. Інвестиції: економічна сутність та форми. *Актуальні проблеми економіки АПК*. 2004. № 6. С. 18-23.
9. Гуткевич С. О. Інвестиційна пріоритетність галузей агропромислового комплексу. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. № 10. С. 143-147.
10. Загородній А. Г. Менеджмент реальних інвестицій : навч. посіб. К, Знання. КОО. 2010. 209 с.
11. Гринькова В.М. Інвестування : навч. посіб. Х, Інжек. 2003. 320 с.
12. Кісіль М. І. Інвестиційна і інноваційна складові доктрини аграрної політики України. *Економіка АПК*. 2003. № 7. С. 82-88.
13. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов. *Финансы и статистика*. М. 2003. 144 с.

14. Андрійчук В. Г. Капіталізація вітчизняного сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення. *Економіка АПК*. 2006. № 1. С. 40-54.
15. Бай С. І. Розвиток організації: політика, потенціал, ефективність: монографія. К, 2009. 280 с.
16. Баланюк І. Ф. Галузева структура виробництва в сільськогосподарських підприємствах: монографія. Івано-Франківськ, 2011. 183 с.
17. Бандура О. Ефективність ринків і економічна ефективність: проблеми вимірювання і зв'язок з економічним циклом. *Економічна теорія*. 2017. № 2. С. 38-51.
18. Барнич Ю. О. Бізнес-план підприємницької виробничої діяльності : навч. посіб. К, НТУУ «Київ. політехн. ін.-т». 2011. 124 с.
19. Березівський П. С. Економічна ефективність виробництва сільськогосподарської продукції в аграрних формуваннях: монографія. Л, Ліга-Прес. 2015. 233 с.
20. Васьківська К. В. Організаційно-економічний механізм функціонування сільськогосподарських підприємств: теорія, методика, практика : монографія. Львів, Ліга-Прес. 2016. 185 с.
21. Васьківська К. В. Функціонування сільськогосподарських підприємств у контексті розвитку сільських територій: наукові основи, стан і перспективи : монографія. Л, ПАІС. 2009. 196 с.
22. Ващик М. С. Ефективність кредитного забезпечення сільськогосподарських підприємств : монографія. Л, Ліга-Прес. 2009. 185 с.
23. Вишняк Г. О. Формування системи моніторингу інвестиційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 1. С. 58-62.
24. Голік В. В. Стратегічний набір як ефективний інструмент забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 2. С. 15-24.

25. Гривківська О. В. Забезпечення фінансової безпеки сільського господарства : монографія. Т. Астон. 2012. 337 с.
26. Гудзинський О. Д. Управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств в умовах їх інноваційного розвитку : монографія. Київ, Компринт. 2017. 255 с.
27. Євдокімова М. О. Напрями підвищення ефективності виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. Л, 2011. 20 с.
28. Коваль П. В. Відтворення в сільськогосподарських підприємствах: темпи, пропорції, ефективність : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук Л, 2011. 20 с.
29. Кошельник В. М. Стратегія економічного розвитку сільськогосподарських підприємств у контексті активізації виробничої діяльності. *Бізнес Інформ*. 2017. № 1. С. 194-199.
30. Кульчій І. М. Організаційно-правове забезпечення диверсифікації сільських територій за участю сільськогосподарських товаровиробників : монографія. Харків, Юрайт. 2017. 168 с.
31. Лівінський О. М. Економіка сільського господарства та маркетинг : навч. посібн. Глухів, 2010. 175 с.
32. Лузан Ю. Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України : монографія. К, Ін-т аграр. Економіки. 2010. 470 с.
33. Мазнев Г. Є. Бізнес-планування технологічних процесів переробки сільськогосподарської продукції : навч. посібн. Х, Міськдрук. 2010. 129 с.
34. Нестерчук Ю. О. Інтеграційні процеси в аграрно-промисловому виробництві : монографія. Умань, «Сочінський». 2009. 372 с.
35. Олійник Т. І. Агроінтеграція – фактор підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 2. С. 56-59.

36. Оліферук С. І. Інтегральна оцінка сталого розвитку сільського господарства: регіональний аспект. *Економіка і прогнозування*. 2016. № 4. С. 73-84.
37. Осташко Т. О. Структурні зміни у торгівлі сільськогосподарськими товарами під впливом імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Економіка України*. 2017. № 12. С. 48-58.
38. Попова О. Л. Розвиток багатофункціонального сільського господарства: досвід Німеччини. *Економіка і прогнозування*. 2017. № 2. С. 148-158.
39. Трусова Н. В. Формування системи фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств : монографія. Мелітополь, Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк. 2017. 353 с.
40. Фурман Т. О. Ефективність функціонування сільськогосподарських виробничих формувань різних організаційно-правових форм : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук Х, 2010. 20 с.
41. Хромушина Л. А. Еколого-економічна безпека розвитку сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук К, 2009. 20 с.
42. Шиш І. М. Економіко-математичне моделювання структури виробництва на підприємствах малого бізнесу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. Д, 2010. 20 с.
43. Шиян В. Й. Економіка сільськогосподарського виробництва : конспект лекцій. Х, 2010. 89 с.
44. Шубравська О. В. Сільськогосподарське виробництво України: нові можливості та виклики розвитку. *Економіка України*. 2017. № 5. С. 40-51.